

## אדם ובהמה תושיע ה'

בראשית רבה לג א<sup>1</sup>

"ויזכור אל-הָלִים את נז' ואת כל הוויה ואת כל הבבואה אשר אותו בתיבתך" (בראשית ח א).

כתוב: "צדקהך כחררי אל משפטך תהום רבה אדם ובהמה תושיע ה'" (תהלים לו ז).



אלכנסנדים מקדון הילך אצל מלך קציא לאחוריו הרי חשך ושלחן לו.

יצא לו (מלך קציא) טעון לחם של זהב מתוך קערה של זהב.

אמר לו (אלכנסנדר למלך קציא): למןונך אני צרייך?

אמר לו (מלך קציא לאלאכנסנדר): ולא היה לך מה לאכול בארץ שבאת לבאנז?

אמר לו: לא באתי [לשם ממון], אלא רוצה אני לדעת איך אתם דנים.

יום אחד ישב אצלו. בא אדם אחד וקיבל על חברו. אמרה: אדם זה מכלי חורבה אחת ומצאתה בתחום מטמון.

זה שקנה אמר: חורבה קניתי, ממון לא קניתי.

וזה שמכר אמר: חורבה וכל מה שבתוכה מכורת.

אמר (מלך קציא) לאחד מהם: יש לך בן זכר? אמר לו: הנה. ואמר לאחר: יש לך בת נקבה? אמר לו: הנה. אמר להם: לנו והשיינו זו להז' והוא הממון לשנייהם.

ראחו (מלך קציא לאלאכנסנדר מוקדון) ישב תמה. אמר לו: מה? לא דנתי יפה? אמר לו: הנה.

אמר לו: אילו היה אצלכם, איך הייתם דנים? אמר לו: הרגנים זה וזה והמלבות נוטלת ממון שנייהם.

אמר לו: מטר יורך אצלכם? אמר לו: הנה.

— שמש זורחת אצלכם? אמר לו: הנה.

או: יש אצלכם בהמה דקה? אמר לו: הנה.

או: תפוח רוחו של אותו האיש? לא בזכותכם יורך המטר ולא בזכותכם זורחת השמש עליהם,<sup>2</sup> אלא בזכות הבבואה, שכתווב: "אדם ובהמה תושיע ה'" - אדם בזכות הבבואה תושיע ה'.

### שבת שלום מחליקי המים

<sup>1</sup> יש לכם מושימה: לגלוות במלך הקuriaה במדרש את הקשר לפרשת השבעה.

<sup>2</sup> אם עידיין לא מצאתם מה הקשר לפרשת השבעה, אז הרמז הוא בפסקוק שבו פותח המדרש: "ויזכור אל-הָלִים את נה ואת כל החיה ואת כל הבבואה אשר אותו בתיבתך" (בראשית ח א). בשני ימים בבריאה נאמר כי טוב" בamuץ הימים: ביום שלישי, תשלוט ליום שני שלא נאמר בו כי טוב (ריש' בראשית א ז) וביום שני, לאחר השלמת בריאות החיים. ולאחר בריאות האדם לא נאמר כי טוב". אבל בסוף היום השני נאמר: "ירא אל-הָלִים את כל אשר עשה והנה טוב מאד". האם משפט זה מכוון לאדם שהוא "סיכון הבריאה" או לבריאה כולה, למעשא שששת הימים כולם ואגב כך גם לאדם חלק מהבריאה? התשובה: תלוי בהתנהגות האדם. לדברי בראשית רבא ח א: "אם זכה אדם, אומרים לו: אתה קדמת למלאכי השרת ואם לאו, אומרים לו: זבוב קדמן, יתושים קדמן, שלשול זה קדמן".